

[Landbrugsministeren.]

også af mulighederne for udvidet anvendelse af ludet halm til foder.

Af *Aksel Knudsen* (KrF) til ministeren for offentlige arbejder (7/12 76):

»Vil ministeren ved projekteringen af den kommende Storebæltsbro lade alle miljømæssige og økonomiske konsekvenser undersøge, særlig overveje at indføre broen på Fynssiden så nordligt som muligt ved en pillekonstruktion, også på land, men med en gennemsejlingshøjde på mindst 20 m?«

(Spm. nr. 163).

Begrundelse.

Der er i brede kredse på Fyn en voksende bekymring for, at bygningen af den kommende Storebæltsbro efter den nuværende plan vil være til stor skade miljømæssigt i og omkring Nyborg. Da der sommeren igennem er i tusindvis af fynboer og turister, der nyder badelivet ved strandene omkring Nyborg, vil det være en uoprettelig skade, hvis broen som beskrevet bliver bygget på en kilometerlang dæmning ud i bæltet, hvorimod en bro udført i pillekonstruktion helt i land vil være en bedre løsning.

Der er i Nyborg en voksende skare af fritidssejlere, som har både, der har en mastetop, der er op til 18 m over vandet. Disse sejlere tvinges ud i Østerrenden, til stor fare for sig selv og den stadig stigende trafik af store skibe i Østerrenden, hvis broen kun får en gennemsejlingshøjde på 6 m, hvorimod en højde på 20 m vil give mulighed for gennemsejling i Vesterrenden.

Kombinationen dæmning-lavbro vil nedsætte gennemstrømningshastigheden i bæltet, hvorved udledningen fra Nyborgs spildevandsledning i bæltet vil bevirke, at hele den vidunderlige Storebæltskyst vil blive fyldt med slam.

Den projekterede linjeføring af broen vil miljømæssigt og støjmæssigt være til ulidelig gene for Nyborgs befolkning, hvorimod en nordligere linjeføring vil afhjælpe dette.

Minister for offentlige arbejder *Niels Mathiasens* svar (14/12 76):

Jeg kan bekræfte, at projekteringen af Storebæltsbroen selvfølgelig vil omfatte en detaljeret undersøgelse af alle væsentlige miljømæssige og økonomiske konsekvenser af anlægget.

Den konkrete linjeføring af broanlægget på Fynssiden, som spørgsmålet tager sit udgangspunkt i, stammer oprindelig fra undersøgelser i 1960'erne, og det er klart, at den siden da stedfundne udvikling i sig selv giver anledning til en revurdering. Der tænkes her også på de i mellemtiden tilkomne miljø- og planlægningslove, som nu stiller nye krav om en godkendelsesprocedure for sådanne store anlægsarbejder.

Spørgsmålet om dæmningsstrækningernes længde vil ligeledes blive nyvurderet, og en nøje afvejning af de rekreative, miljømæssige og økonomiske konsekvenser vil blive foretaget. Spørgsmålet om anlæggets eventuelle konsekvenser for gennemstrømningshastigheden i bæltet vil blive undersøgt i samarbejde med miljøministeriet, som har en igangværende undersøgelse af vand- og stofudvekslingen gennem de danske sunde og bæltter, kaldet Bæltprojektet.

Med hensyn til spørgsmålet om gennemsejlingshøjden over vandet i Vesterrenden må jeg minde om, at det i loven om anlæg af Storebæltsbroen er fastlagt, at strækningen over Vesterrenden skal være en lavbro, og der er i bemærkningerne til lovforslaget gjort rede for, hvad der nærmere menes hermed. Jeg mener ikke, det vil være rigtigt nu på ny at rejse spørgsmål om dette forhold med henblik på, som spørgeren er inde på i sin begrundelse, at åbne mulighed for gennemsejling af fartøjer med helt op til 18 m højde. Derimod vil jeg finde det rimeligt, at man som led i projekteringen nærmere overvejer rimeligheden af en vis mindre forøgelse af gennemsejlingsmulighederne, specielt med henblik på det store antal mindre lystfartøjer, uden hermed at ændre afgørende på de hidtidige økonomiske forudsætninger for anlæggets gennemførelse.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at styrelsen for Statsbroen Store Bælt har aftalt møder med de lokale politiske myndigheder i januar måned, bl. a. med henblik på en drøftelse af miljø- og planlægningsspørgsmål.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium.

(Lovforslag nr. L 102. Fremsat 9/11 76. Første behandling 23/11 76. Betænkning 10/12 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Risgaard Knudsen (S):

Da mit partis ordfører, hr. Auken, ikke er til stede, skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse og skal samtidig henlede opmærksomheden på, at det er et enigt udvalg, der indstiller det pågældende lovforslag til vedtagelse.

Erlendsson (FP):

Siden lovforslagets første behandling er der jo sket en del, så det kan være på sin plads at komme med nogle generelle bemærkninger også ved andenbehandlingen.

Direktivet fra Sovjetunionen om en eventuel udvidelse af Sovjetunionens fiskerigrænse til 200 sømil vil kunne få meget alvorlige konsekvenser for dansk fiskeri, ikke mindst i Østersøen. Nu er der ganske vist ikke, så vidt man forstår, fremkommet noget sikkert om, hvorvidt den vil blive gjort gældende i Østersøen, men det er jo meget sandsynligt at tænke sig, at det vil blive brugt som pression over for EF-landene, i hvert fald over for Danmark, hvis det kommer dertil, som det er proklameret fra EFs side, at man vil nedskære de sovjet-russiske fangster meget betydeligt. Hvis man ikke får Sovjetunionen til forhandlingsbordet, så vil man fuldstændigt fratage Sovjetunionen fiskerettigheder i det fælles EF-hav.

Hvis det sker, så vil bornholmske fiskere miste halvdelen af deres fangster, siger fhv. fiskeriminister Kofoed, svarende til et tab på fra 15 til 20 mill. kr. Det er en forkert vurdering, hvad tabet angår, idet udbyttet af danske fartøjers fiskeri med Bornholm som basis de sidste 3 år har svinget mellem 95 og 111 mill. kr. Hvis Polen og Østtyskland følger Sovjetunionen med en eventuel fiskerigrænseudvidelse, hvilket man må anse for højst sandsynligt, og Finland og Sverige i selvforsvar gør det samme, vil tabet for de bornholmske fiskere ikke blive 50-55 mill. kr., som ville være det rigtige tal ud fra hr. Kofoeds præmisser, men snarere i størrelsesordenen 80-85 mill. kr. Det vil betyde en økonomisk katastrofe for de 15 pct. af Bornholms befolkning, der direkte eller indirekte er afhængige af fiskerierhvervet. Regeringen må på denne baggrund omgående træffe forholdsregler til at skaffe fuld kompensation i det fælles EF-hav, herunder de grønlandske

farvande, og medtage spørgsmålet i de forhandlinger, der føres med færøske myndigheder.

Jeg vil desuden gerne sige et par ord om størrelsen af det havområde, som det vil påhvile dansk fiskeriinspektion at tage sig af, når de danske fiskerifarvande omkring Grønland udvides.

I samrådet fik vi den besked af statsministeren, at det ville dreje sig om et fiskeriovervågningsområde med 3 gange det nuværende areal. Det kan jeg ikke få til at stemme på nogen måde. For øjeblikket, opgives det, drejer det sig om 18.000 kvadratsømil, og da altså området, der skal udvides, går op til lidt mere end halvdelen af den grønlandske vestkyst og det udvides fra 12 til 200 sømil, så er dette tal på 3 gange det nuværende areal helt urealistisk. Man har oven i købet gjort det, at man ikke har villet regne med den grønlandske østkyst, og det er der heller ingen rimelighed i, da der foregår et meget stort fiskeri, ganske vist af fremmede magters fiskerifartøjer, i Danmarks-Strædet.

Jeg undrer mig endvidere over, at det i samrådet blev meddelt, at for det sydlige Danmarks vedkommende vil det udvidede fiskeriterritorium indgå i den kommende fælles EF-fiskerizone. Det vil jo også ske for farvandene omkring Grønland, og det er der ingen grund til at skjule for nogen.

Lowzow (KF):

Jeg er ganske enig i socialdemokratiets ordførers, hr. Risgaard Knudsens, bemærkninger om, at det er et enigt udvalg, der går ind for lovforslaget her i dag.

Men jeg vil da også meget gerne bemærke her ved andenbehandlingen, at det, vi sagde ved førstebehandlingen, nemlig at man nok fra regeringens side har fulgt en forkert fremgangsmåde, har fået en uhyggelig aktualitet, idet man har, om jeg så må sige, solgt vores førstefødselsret, inden vi afgjorde sagen. Vi har fået en dårlig udgangsposition, når vi nu ser, at der pludselig er kommet et vældigt skred i fiskerilovgivningen rundt omkring vore farvande.

Vi har under behandlingen fået at vide, at der ikke ville ske nogen ændringer i Østersøen. Det håber vi heller ikke at der vil. Jeg mener, at det er statsministeren, der til pressen har udtalt, at så vidt det kunne oplyses i øjeblikket, var det oplyst fra Rusland, at man ville lade de nu gældende regler fortsætte, men der er vel

[Lowzow.]

ingen særlig tidsfrist eller garanti for, hvor længe dette vil vare, når vi hører, at man udvider til 200 sømils grænser. Vi ved, at man fra EFs side forhandler for England; samtidig har forhandlingerne i de sidste dage vist, at det er næsten umuligt at komme igennem med nogen af de danske ønsker over for englænderne. Jeg mener, at det stadig væk vil være på sin plads, da vi skal stemme både ved anden og tredje behandling, at vi får en ajourføring fra ministerens side om, hvad der er sket under disse forhandlinger i de sidste dage, så vi, der arbejder med spørgsmålene her, er helt up to date med dette.

Efter pressen at dømmе lader det til, at man ikke vil bøje sig for de 50 miles sikkerhedszoner omkring England og Irland, og vi ved alle, at hvis de bliver fastholdt, er det katastrofalt for dansk fiskeri. Vi sagde, allerede da man støttede den islandske position meget voldsomt, at man her til en vis grad var med til at modarbejde danske forhold på et senere tidspunkt, idet man derved ville tvinge englænderne til at smide os ud af engelske farvande på et senere tidspunkt. Vi står nu i en situation, hvor vi må forvente, at England i hvert tilfælde bliver presset til at afgive disse territorier til åbent EF-farvand under hensyntagen i hvert tilfælde til den støtte, som vi gav England dengang, og som har ødelagt vores forhandlingsposition i dag.

Selvfølgelig kan vi stadig stå bag forslaget, idet vi mener, at situationen er sådan, at vi bliver nødt til det, men fremgangsmåden burde have været en anden og mere dækkende for det danske fiskeri.

Patursson (Færø.):

Det var den 6. august i år, at det færøske lagting enstemmigt besluttede, at den færøske fiskerigrænse skulle udvides fra de nuværende 12 til 200 sømil senest den 1. januar 1977. Den danske regering har derefter forelagt folketinget nærværende lovforslag om udvidelse af Danmarks Riges fiskeriterritorium til 200 sømil. Loven skal træde i kraft den 1. januar 1977, og i lovforslaget udtales, at de nærmere regler om afgrænsningen af fiskeriterritoriet ved Færøerne fastsættes ved kgl. anordning. Så vidt jeg har fået oplyst, skal denne anordning træde i kraft samme dag som selve loven, dvs. den 1. januar 1977. Jeg har noteret mig, at et enigt

udvalg har indstillet lovforslaget til vedtagelse i uændret skikkelse.

Ved vedtagelsen af lovforslaget og udstedelsen af den bebudede kgl. anordning sker der det, at alt fremmed fiskeri inden for en afstand af 200 sømil vil være forbudt. Der sker tillige det, at bestemmelsesretten, ja, vi kan vel sige suveræniteten over fiskeriet inden for de 200 sømil, nu overgår til de færøske myndigheder og dem alene. Denne færøske myndighed har siden 1964 været udøvet over fiskeriet inden for 12 sømil. Nu vil denne myndighed som nævnt strække sig ud til 200 sømil. Dette sker ifølge lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre og lagtingsvedtagelse af 13. maj samme år, hvorved den administrative og lovgivende myndighed med hensyn til jagt og fredning af dyr på territoriet samt fiskeri og fredning af fisk på territoriet overgik til færøske instanser. Jeg gentager, at fra den 1. januar 1977 vil bestemmelsesretten, suveræniteten om man vil, over fiskeriet inden for de 200 sømil alene komme til at bero hos de færøske myndigheder og ingen anden instans.

Jeg har et par bemærkninger til lovforslaget. Der står i § 1, stk. 2, at afgrænsningen af fiskeriterritoriet i forhold til fremmede stater, hvis kyster ligger over for det danske riges kyster i en afstand, der er mindre end 400 sømil, eller som grænser op til Danmark, sker i mangel af særlig aftale herom efter den linje, der overalt ligger lige langt fra de nærmeste punkter på basislinjerne ved de to staters kyster (midtlinjen). Dette er i orden for så vidt angår Island og Norge, men problemet opstår i forhold til Storbritannien. Som det vil være bekendt, har Storbritannien trukket en fiskerigrænse ved Rockall. Denne grænsedragning har aldrig været anerkendt af Færøerne og vil ej heller blive det. Mellem Færøerne og Rockall er der en afstand på ca. 300 sømil, dvs. mindre end de 400 sømil. Ved udfærdigelsen af den kgl. anordning må man derfor påse, at den færøske fiskerigrænse mod sydvest, dvs. i retning af Rockall, drages i sin fulde udstrækning, dvs. til 200 sømil. For det færøske fiskeri er det meget vigtigt, at dette sker.

Det andet spørgsmål, jeg vil berøre, angår fiskeriinspektionen. Færinger har efterhånden selv deltaget i inspektionen, og landsstyret har for nylig oprettet en egen inspektions- og redningstjeneste. Imidlertid tilfalder de idømte bøder for ulovligt fiskeri samt konfiskation af

[Patursson.]

fangst og redskaber alene den danske statskasse. Der må ske en rimelig fordeling af disse penge mellem den danske statskasse og den færøske landskasse.

Til slut vil jeg gentage min henstilling fra sagens første behandling om, at den færøske inspektionstjeneste får den nødvendige politimyndighed. Dette er efterhånden blevet et gammelt færøsk krav, og det ville være passende, at det blev imødekommet samme dag, som 200 sømils grænsen sættes i kraft, den 1. januar 1977.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til vedtagelse.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Allerførst vil jeg gerne takke for den udmærkede modtagelse, som dette forslag har fået her i tinget, og den, har jeg forstået, meget saglige behandling, som forslaget også har gennemgået i det særligt nedsatte udvalg.

Må jeg gøre nogle få bemærkninger om det, der er sagt.

Først til hr. Erlendsson, der bragte spørgsmålet om Sovjetunionens udvidelse af fiskerigrænsen frem. Jeg kan allerførst sige, at de tal, som hr. Erlendsson nævnte vedrørende fiskeriet ved Bornholm, efter vores beregninger ikke er holdbare. Det, der eventuelt er truet for danske fiskere, udgør 14–15 mill. og ikke som hævdet af hr. Erlendsson 85–90 mill.

Men ét er altså, hvad der kan være truet, et andet er selve sagen, og efter de oplysninger, der på nuværende tidspunkt foreligger om den i fredags offentliggjorte forordning fra Sovjetunionen om en udvidelse af deres fiskeriterritorium, så er der tale om en bemyndigelsesforordning, hvorefter det sovjetiske ministerråd kan bestemme indførelse af det nye fiskeriterritorium på 200 sømil i de forskellige farvande. Det vil med andre ord sige, at i princippet er der tale om en fremgangsmåde, som meget ligner det, som vi diskuterer for Danmarks vedkommende nu, nemlig det lovgrundlag, som folketinget behandler vedrørende det danske fiskeriterritorium.

Af den sovjetiske forordning, som vi er bekendt med, fremgår det ikke, i hvilke farvande og fra hvilket tidspunkt de nye regler vil komme til at gælde. Vi har derfor igennem vores ambassade i Moskva søgt yderligere oplysninger. De sovjetiske myndigheder har imidlertid ikke i øjeblikket kunnet give besked om,

hvornår det skulle træde i kraft, og i hvilket omfang det udvidede fiskeriterritorium vil blive indført.

Fort os er det jo især det fremtidige fiskeri i Østersøen, der har interesse. I dette farvand reguleres fiskeriet i dag under aftalen om den baltiske fiskerikommission, som alle kyststaterne ved Østersøen er tilsluttet. På kommissionens møde i Warszawa i oktober i år blev der også indgået en kvoteringsaftale for 1977, som både Danmark og Sovjetunionen tilsluttede sig, og fra dansk side må vi derfor gå ud fra, at fiskeriet i Østersøen fortsat skal være reguleret efter de indgåede aftaler.

Hr. Erlendsson kom også ind på hele spørgsmålet om, hvor stor den udvidelse er, der vil finde sted omkring Grønland, og hr. Erlendsson bestred de oplysninger, som vi har givet fra ministeriets side. Jeg gør opmærksom på, at det, vi har sagt i udvalget, og som også er skrevet til udvalget, således at man nøjagtig ved, hvad sagen drejer sig om, bygger på et skøn. Det kan ikke på nuværende tidspunkt blive en særlig præcis opgivelse, men de 200 sømil vil for Grønlands vedkommende betyde, har vi sagt, en forøgelse af arealet 9 gange. Men da der er store havdybder, hvor der ikke vil være et omfattende fiskeri på grund af de fangstmetoder, man anvender, så regner man med et betydelig mindre område end et område, som er 9 gange større end det nuværende. Der er en række områder, som man med rimelighed kan trække fra, således at det i alt bliver 3 gange det nuværende areal. Det er naturligvis et skøn, og det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige det mere præcist. Jeg er også meget sikker på, at hr. Erlendssons oplysninger ikke vil kunne holde for en nærmere prøvelse.

Hr. Lowzow omtalte forholdet til England. Om dette kan jeg kun sige, at her befinder vi os jo, som i øvrigt på en lang række andre områder, der har relation til disse spørgsmål om udvidelse af fiskeriterritoriet, i en forhandlingssituation. Der er ikke på nogen måde truffet afgørelser; der er ikke noget, der tyder på, at vi står umiddelbart foran afgørelser. Det ligger sådan, at det engelske ønske om at få et særligt fiskeriterritorium inden for det fælles EF-hav ikke er et ønske, som man fra dansk side, og jeg tør også godt sige heller ikke fra en række andre EF-landes side, kan gå ind for. Det vil sige, at med hensyn til det engelske ønske, der i øvrigt også er et irsk ønske, kan jeg ikke love, hvad resultatet vil blive, men det er i

[Statsministeren.]

hvert fald ikke et ønske, der har tilslutning fra store kredse, ej heller store lande inden for EF-Fællesskabet.

Jeg tror, det var de spørgsmål, der er stillet. Jeg vil gerne slutte med at sige tak for en god behandling af selve forslaget.

Erlendsson (FP):

Der var et spørgsmål, jeg ikke nåede at stille til udenrigsøkonomiministeren. Har man i EF drøftet udgiftsfordelingen ved den øgede fiskeinspektion på basis af den almindelige fordeling af udgifter? Det skulle for Danmarks vedkommende bliver 2,4 pct. af de forøgede udgifter, så vidt jeg har forstået.

Jeg forstår, at statsministeren ikke betvivlede mine tal, men at statsministeren betvivlede, at jeg havde forstået dem rigtigt, når det angik Bornholms fiskeri og de bornholmske tab. Der må jeg først henvise til tidligere fiskeriminister, hr. Kofoed, som i dag i Berlingske Tidende har skrevet, at det vil blive en sådan nedgang, idet det halve af fangstområdet falder bort. Det er dog meget optimistisk skrevet, for jeg kan fortælle, hvis det ikke skulle være kendt, at ca. 35 pct. af fangstens værdi på Bornholm skyldes laksefangsten. De bornholmske fiskere fisker laksen, idet de følger den fra bunden af den Botniske Bugt ned langs den sovjetiske kyst og den polske kyst, og det vil jo blive forhindret i tilfælde af en udvidelse af det sovjetiske fiskeriterritorium, sådan at en meget væsentlig del i hvert fald af laksefangsten vil bortfalde. Man må tage den, hvor den er, og den går altså den vej, så det kan ikke betvivles.

Jeg har spurgt Bornholms Fiskeriforening, hvor meget af torskefangsterne der udgør ca. 62 pct. af den indhandlede fisk, der fanges uden for det farvand, der i givet tilfælde ville blive tilgængeligt for bornholmske fiskere, hvis der bliver 200 sømils fiskerizone i hele Østersøen. Man har svaret mig, at det med et slag på tasken ligger på $\frac{3}{4}$ af fangsterne. Det drejer sig om 62 mill. kr., og heraf falder $\frac{3}{4}$ væk, så man kan se, at mit tal i hvert fald er sandsynligere end det tal, som statsministeren har fået opgivet.

Med hensyn til det lovgrundlag, som Sovjetunionen nu har stablet på benene, så er det selvfølgelig rigtigt, at vi ikke ved, hvornår og hvor meget man vil sætte ind, og det kan stats-

ministeren selvfølgelig heller ikke give besked om. Men man kan have den alvorligste mistanke om, at når man laver en sådan bemyndigelseslov fra sovjetisk side, så skyldes det, at man mener at måtte have et våben i hænde fra sovjetisk side til at lægge pression på den danske regering, til at lægge pression på EF, hvis der bliver en sådan spændt situation om fiskerirettighederne.

Endelig er der det at sige, at statsministeren omtalte, at der var sluttet en baltisk konvention i oktober med hensyn til kvoterne for 1977. Protestperioden for denne konvention er endnu ikke afsluttet. Der er en 3 måneders protestperiode, og det står altså Sovjetunionen fuldstændig frit for endnu at sige, at man ikke går ind på den konvention, som man blev enige om i oktober.

Endelig kan Sovjetunionen gå ind på et helt andet felt, selv om de siger, at de respekterer internationale aftalers gyldighed. Ja men internationale aftalers gyldighed er i højeste grad afhængig af et gensidighedsprincip, og dér kunne man godt forestille sig, at Sovjetunionen ville sige: når man fra EF-staternes side laver en sådan ordning, kommer med et sådant udspil, som man er kommet med med hensyn til det fælles EF-hav, og når man kommer med sådanne trusler, som man har sat på benene fra EF-landenes side, så er vi ikke mere bundet af det, vi er gået ind på, for så foreligger der en ny situation, og så kan vi gøre, hvad vi vil.

Med hensyn til det område, der skal inspiceres, vil jeg sige, at inde i avislæsesalen er der et Grønlandskort, og hvis man kigger lidt på det og regner med, at fiskeriinspektionen skal gå op til 75. breddegrad, så er det tal, der er opgivet til statsministeren, i hvert fald fuldstændig urealistisk. Det bliver et langt større tal end det, der er nævnt for statsministeren. Der er overhovedet ikke taget højde for den fiskeriinspektion, som også må sættes i gang i Danmark-Strædet, hvor der er meget store forekomster af rødfisk, en slags havaborre, som er en særdeles værdsat spise-fisk, og som ikke mindst de russiske fiskeskibe har ligget og fisket efter i sommer med en 50-60 store enheder.

Ministeren for udenrigsøkonomi (Ivar Nørsgaard):

Hr. Erlendsson spurgte, om der i Bruxelles var drøftet, hvilken fordeling man skulle an-

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

vende til finansiering af en fælles fiskeriinspektion, hvis en sådan blev vedtaget. Jeg kan svare hertil, at det er der ikke taget stilling til, og jeg kan gentage, hvad jeg sagde under samrådet med udvalget, at det er regeringens holdning, at hvis man skal drøfte en sådan fordeling, så går vi ind for den almindelige EF-fordelingsnøgle.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Hr. Erlendsson hævdede, at den tidligere fiskeriminister i Berlingske Tidende skulle have givet nogle tal, som modbeviste de tal, som jeg på regeringens vegne gav oplysning om. Jeg har netop nu set, hvad der står i Berlingske Tidende, og det viser sig, at tallene ligger ganske nøje op ad de tal, som jeg nævnte. Så kan man naturligvis fabulere om, hvad der ville ske, hvis en række andre lande gjorde noget tilsvarende, og sådan kan man i det hele taget føre en lang og meget spekulativ diskussion, og jeg forstår, at det er noget i den retning, hr. Erlendsson lægger vægt på.

Jeg vil gerne om det, der er sket fra Sovjetunionens side, sige, at der efter alt det, vi har fået oplyst indtil nu, alene er tale om en principiel tilkendegivelse, og der er altså ikke i dette øjeblik nogen konkrete ting at tage stilling til. Der er tale om en vedtagelse i Sovjetunionen, der i hvert fald meget ligner det, som vi netop drøfter her i det danske folketing, og den principbeslutning, som vi her skal træffe. Der vil jo også, når denne principbeslutning er truffet her i folketinget, være en lang række uafklarede problemer og spørgsmål, som skal forhandles med andre lande, også lande omkring Østersøen og naturligvis i EF og med tredjelande i det hele taget. Alle disse spørgsmål kan der ikke i dette øjeblik gives bestemte svar på.

Når hr. Erlendsson peger på, at der er en protestperiode på 3 måneder for den aftale, der er truffet i Warszawa, så er det jo også temmelig spekulativt at begynde at stå og tale om dette. Vi ved, at der til dette øjeblik ikke er indkommet nogen protest.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Jeg er sandelig ikke ude på at lave unødigt spektakel om dette, men jeg mener, at det er en meget alvorlig situation, vi står i, og der er al mulig grund til for regeringen at bruge al sin

hjernekraft på at imødegå de meget truende aspekter, der tegner sig i horisonten.

Sovjetunionen har vedtaget en bemyndigelseslov. Den kan træde i kraft når som helst. Den kan bruges som pressionsmiddel og vil utvivlsomt blive brugt som pressionsmiddel. Jeg opfordrer regeringen til at tage nødvendige forholdsregler til at imødegå en sådan trussel.

Jeg vil gerne citere fra Berlingske Tidende, som statsministeren har været så venlig at overlade mig. Der står, at hvis Sovjetunionen springer fra Østersøaftalen – det kan Sovjetunionen gøre, og det er sket før med hensyn til de forhandlinger, der har fundet sted i NEAFC, Den nordøstatlantiske Fiskerikommission, at et eller flere lande har protesteret imod de aftaler, der er truffet med hensyn til kvoterne. Det er ganske lovligt, det kan man gøre, og det kan ingen bebrejde Sovjetunionen. Hvis Sovjetunionen gør det, og Sovjetunionen så indfører denne 200 sømils zone, som efter det nære forhold, vi ved at Sovjetunionen har til andre Østersømagter, efter al sandsynlighed vil blive fulgt op af dem, og med et selvforvar fra Finland og Sverige, så bliver det et meget stort tab for det bornholmske fiskerierhverv. Det vil det, efter hvad tidligere fiskeriminister hr. Kofoed har sagt, allerede blive, hvis kun Sovjetunionen indfører sådanne restriktioner. Han siger, at der vil ske det, at bornholmske fiskere mister halvdelen af deres fangster, svarende til et økonomisk tab på 15–20 mill. kr. Da siger jeg: det er ikke halvdelen af deres fangster. Halvdelen af deres fangster, som ligger på ca. 100 mill. kr., udgør 50 mill. kr.

Alene efter de præmisser, som hr. Kofoed her har ridset op, vil tabet blive meget betydeligt, og går udviklingen videre, hvad jeg er meget bange for, mener jeg, regeringen skal tage højde for det i tide og ikke hengive sig til spekulationer om, at det går nok, og vi kan senere tage stilling, for så kan den blive yderst alvorlig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poul Dam):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til

[Fjerde næstformand.]

trejde behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om erhvervs-mæssigt fiskeri, fangst og jagt.

(Lovforslag nr. L 103. Fremsat 9/11 76. Første behandling 3/12 76. Betænkning 10/12 76).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erlendsson (FP):

Fremskridtspartiet har stillet 2 ændringsforslag, som tilsigter at stille danske fiskere lige med fremmede magters fiskere. Det er blevet hævdet, at det bliver de med det forslag til lov om ændring af lov for Grønland om erhvervs-mæssigt fiskeri, fangst og jagt, som her foreligger. Men det er ikke rigtigt. Hvis danske fiskere skal fiske på Færøerne, så skal de stadig have tilladelse. Den kan udstedes af landshøvdingen i Grønland, eller den kan udstedes centralt her i København, men de skal have tilladelse. Den eneste lettelse, der sker, er, at tilladelsen kan gives ud over den 31. december 1977, idet denne dato slettes.

Vi mener derfor, at disse ændringsforslag, vi har stillet, er rimelige, og vi ønsker, at de skal blive vedtaget. Hvis de mod forventning ikke skulle blive vedtaget, så vil jeg bede ministeren for Grønland om enten her eller helst i et nyt samråd at præcisere svaret på spørgsmål nr. 2. Spørgsmålet lyder: »Hvordan er den færøske og den danske statsborger stillet, hvis ændringen af § 1 gennemføres?« Og svaret lyder: »Efter ændringen af § 1, stk. 8, vil såvel danskere som færinger efter bestemmelsen have adgang til at fiske i grønlandske farvande.«

Det er ikke rigtigt, når man læser loven. De skal stadig have tilladelse for at kunne gøre det,

ikke som nu inden for en 12 sømils grænse, men inden for en 200 sømils grænse. Derfor burde svaret, hvis det skulle være tilfredsstillende, have lydt således: »Efter ændringen af § 1, stk. 8, kan såvel danskere som færinger efter bestemmelsen få adgang til at fiske i grønlandske farvande.« Det var det, der burde have stået i ministerens svar, for det dækker, hvad der står i loven.

Det, jeg ønsker, er, at ministeren skal sige, at hvis han vil opretholde loven, som den er, så vil alle danske statsborgere automatisk få imødekomme svar på enhver ansøgning. Ellers stilles de nemlig dårligere end udenlandske statsborgere, end fremmede magters statsborgere, som efter internationale aftaler vil få adgang til at fiske i grønlandske farvande.

Kurt Hansen (VS):

Da vores ordfører i denne sag, hr. Steen Folke, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne komme med nogle ganske få kommentarer til det forslag vi har til behandling her, og også komme med et par korte bemærkninger om de ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet.

Vi er helt uenige i den vurdering, fremskridtspartiet lægger frem i forbindelse med disse ændringsforslag, at de tjener til at stille danske fiskere lige med fremmede magters fiskere. Det, der er sagen, er, at danskerne i stor udstrækning har yderst favorable vilkår til at fiske ved de grønlandske kyster. Som vi ser problemstillingen, er det klart, at Danmark, og for den sags skyld også Færøerne, på nogle områder har ligesom en mellemløsning. De grønlandske fiskere har deres 12 sømils grænse, og så har vi mellemløsningen for de danske og færøske fiskere, og så er der noget tilbage til udenlandske magter, ja, og der er også for meget tilbage. Vi deler altså ikke den vurdering, som ligger til grund for de ændringsforslag, som fremskridtspartiet har stillet her.

Må jeg i øvrigt mere generelt om lovforslaget sige, at det er et forslag, som vi ser ret alvorligt på, for – som det også fremgår af vores bidrag til betænkningen – vi mener, at det grønlandske folk suverænt skal have adgang til at råde over naturressourcerne. Vi mener ikke, det kan være rigtigt, at man fra Danmarks side, fra folketingets side, skal sidde og bestemme, hvem og hvor meget der må hives op af de grønlandske have.

Som det fremgik af det lovforslag, vi havde